

Dode vogels op het strand.

Elke winter weer liggen er dode vogels op het strand. Iedere strandwandelaar kent deze olie- en stormslachtoffers, waarvan het meest bekende zijn: de zeekoeten, alken en meeuwen.

Om enig inzicht te krijgen in de aantallen soorten, ben ik de laatste jaren regelmatig op het strand geweest en heb de vondsten genoteerd. Aangevuld met meldingen van andere leden volgt hiervan een verslag.

Het betreft dan de winters 66/67, 67/68 en 68/69 en wel de maanden september t/m april. Daarbij heb ik me beperkt tot 4 km strand ten Noorden van Noordwijk tussen de km-palen 76 en 80, dat ik zoveel mogelijk wekelijks heb bezocht.

Om dubbel tellen te voorkomen werden de slachtoffers steeds begraven. Later bleek echter dat hoge zeeën regelmatig stukken strand wegspoelden, waardoor de vogels weer boven konden komen. Verre van de resten zijn daarom niet geteld. In '67 en '68 werden een groot aantal vogels (ca 100 ex) gemerkt met een koperdraadje om de poot, waarvan er echter maar één exemplaar is teruggevonden.

In de tabel (zie verderop) zijn aangegeven de aantallen per soort, de totalen per winter en de tijd waarin de vogels werden gevonden.

De parel- en roodkeelduikers zijn samengenomen omdat onderscheid niet altijd even makkelijk is. Het merendeel is zeker roodkeelduiker. Het aantal soorten is hoger dan ik verwachtte, wat veroorzaakt wordt door 'n groot aantal trekvogels.

De opgegeven aantallen zullen zeker minimaal aantallen zijn. Soms waren er n.l. zandstormen, welke de dode vogels reeds begraven hadden voor mijn komst op het strand. Ook gebeurde het wel dat een andere vogelaar een vogel meenam of begraven had en nog in leven zijnde exemplaren verhuisden naar het asiel.

De aantallen lijken misschien niet erg hoog, zeker voor de zeekoet en de alk verwachtte ik meer maar als men bedenkt dat volgens deskundigen slechts 10% van de vogels aanspoelen en dus gevonden worden dan loopt het aantal omgekomen vogels voor de Hollandse kust toch in de vele duizenden, terwijl de voornaamste doodsoorzaak van de echte zeevogels nog steeds "olie" is!

In de tabel is aangegeven in welke tijd de vogels gevonden zijn. Daaraan moet echter niet te veel waarde worden gehecht. Grote invloed hierop hebben n.l. de weersomstandigheden, de hoeveelheid olie op zee en de trekbeweging van de vogels.

Zo werden b.v. in febr. '69, na de olieramp op de waddeneilanden (ruim 100 km. hier vandaan) erg veel zwarte zeeëenden gevonden. (zie b.v. ook strandloper nr. 1, jrg. 1)

In oktober en november van 1967 werden vrij veel kleine trekvogels gevonden, soms levend maar uitgeput. Een lange periode van slecht weer had de vogels opgehouden en de daarop volgende gedwongen trek maakte vele slachtoffers.

Niet alleen het weer en de uitputting, maar ook de meeuwen, welke vooral in de lijsterachtigen een lekker hapje zien, hebben bijgedragen in het aantal slachtoffers, getuige het aantal losse vleugels op het strand. Zelf heb ik het eenmaal meegemaakt dat een lijster, die vanuit zee naar de kust vloog, aangevallen werd door een zilvermeeuw en in zee stortte, nog eenmaal opvloog, maar na een tweede houw van een zilver voorgoed in zee verdween, gevolgd door een aantal veertjes. Een mantelmeeuw at er smakelijk van.

U zult zich misschien afvragen of het voor een vogelliefhebber aantrekkelijk is naar dode vogels te zoeken. Wel, een triest gezicht is het zeker, maar het is zeer leerzaam en bovendien kun je op de strandwandeling nog zulke grote aantallen levende vogels tegenko-

men, dat zo'n wandeling altijd weer aantrekkelijk is.

Ik denk hierbij aan de vele eendensoorten, welke in soms zeer grote groepen langs vliegen. De vele ganzen, waaronder een groot aantal rot-ganzen. Ik denk aan die groep van enkele tientallen rosse grutto's, die lange tijd langs de vloedlijn voedsel liepen te zoeken, en aan die paar honderd futen in de branding. Enkele roofvogels en uilen waren er boven zee te zien en zelfs een zuidwaarts trekkend ijsvogeltje.

Tot slot wil ik nog een lijstje geven van andere soorten welke op Noordwijks strand, buiten "mijn" 4 km gevonden zijn:

vaal stormvogeltje	fazant	zwarte kraai
aalscholver	meerkoet	kauw
wintertaling	kleine alk	keep
bergeend	dwergmeeuw	rosse franjepoot

Deze winter (69-70) heeft tot nu toe slechts een gering aantal soorten opgeleverd, een toppereend heeft het totaal aantal soorten gebracht op het hoge getal van 48!

Waarschijnlijk ligt het werkelijke getal nog hoger.

Aanvullende gegevens zijn van harte welkom.

Soort	66	67	68								
	67	68	69	sept.	okt.	nov.	dec.	jan.	febr.	mrt.	apr.
parelduiker, roodkeeld.	4	3	-	-	1	-	1	1	2	2	-
fuut	4	6	4	-	-	-	3	6	4	1	-
roodhalsfuut	1	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-
dodaars	-	-	1	-	-	-	1	-	-	-	-
noordse stormvogel	3	4	-	-	-	-	3	1	-	2	1
jan van gent	11	5	4	1	1	1	5	6	3	1	2
blauwe reiger	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1
wilde eend	1	1	-	-	-	-	1	1	-	-	-
brilduiker	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1
grote zeeëend	-	1	-	-	-	-	1	-	-	-	-
zwarte zeeëend	4	8	17	-	-	-	2	4	20	3	-
rietgans	-	1	-	-	-	-	-	1	-	-	-
kleine rietgans	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
waterhoen	2	2	1	-	1	1	-	3	-	-	-
scholekster	1	-	1	-	-	1	-	1	-	-	-
kievit	-	-	2	-	-	-	1	-	-	-	1
drieteenstrandloper	-	1	-	-	-	-	-	-	1	-	-
grote mantelmeeuw	1	-	2	-	1	-	-	-	-	-	2
zilvermeeuw	8	1	3	1	1	1	2	4	1	1	1
stormmeeuw	5	4	6	-	1	2	3	5	1	2	1
kokmeeuw	2	5	2	-	-	-	3	4	1	-	1
drieteenmeeuw	7	8	11	-	-	-	8	5	9	3	1
alk	17	7	8	-	-	1	8	9	6	7	1
zeekoet	21	17	16	1	-	-	13	15	12	8	1
houtduif	-	1	1	-	-	-	-	1	1	-	5
veldleeuwerik	-	4	-	-	-	2	-	2	-	-	-
bonte kraai	1	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-
kramsvogel	-	8	-	-	4	3	1	-	-	-	-
koperwiek	1	3	1	-	3	1	1	-	-	-	-
merel	-	5	-	-	-	5	-	-	-	-	-
spreeuw	3	23	2	-	12	11	2	1	-	2	1
vink	-	6	-	-	2	4	-	-	-	-	-
sneeuwgorse	-	1	-	-	1	-	-	-	-	-	-
totaal per winter	100	125	83								
Aantal soorten	23	25	18								

In drie winters zijn 308 exemplaren gevonden, verdeeld over 35 soorten!

H. v.d. Linden